

Uitbesteden, zelf doen of samenwerken?

De resultaten op de re-integratiemarkt vallen tegen bij de verwachtingen die sommige opdrachtgevers hadden. Als reactie daarop gaan opdrachtgevers meer re-integratie zelf uitvoeren. Of er ontstaan samenwerkingsverbanden tussen bijvoorbeeld gemeenten en werkgevers om vacatures aan bijstandsgerechtigden te koppelen.

De RWI wil dit jaar meer inzicht krijgen in de argumenten die opdrachtgevers hebben om voor de een of de andere vorm van uitvoering te kiezen. Ook wil de RWI weten wat succes- en faalfactoren en natuurlijk de resultaten zijn.

De RWI heeft daarom allereerst een enquête gehouden onder gemeenten om meer zicht op bovengenoemde punten te krijgen. Daarnaast heeft de RWI samen met Stimulansz tijdens de Tour d' Activering gediscussieerd over dit onderwerp met zo'n 80 gemeenten. Hieronder volgt een impressie van de eerste inzichten.

Hoeveel doen gemeenten zelf?

Uit de enquête onder gemeenten blijkt dat een kleine 10% van de gemeenten zelf geen re-integratie uitvoert met middelen uit het W-deel. De helft van de gemeenten voert maximaal 20% zelf uit. Slechts een kleine 10% van de gemeenten voert meer dan 60% zelf uit (zie tabel 1).

Tabel 1: Welk deel van het W-deel in 2007 besteden gemeenten aan (onderdelen van) trajecten die ze zelf uitvoeren?

Deel W-deel	Percentage gemeenten
Niets	8 %
1-20%	53%
21-40%	19%
41-60%	11%
61-100%	10%

Bron: RWI-omnibusenquête 2007 (n=133)

Argumenten om zelf te doen

Hoewel een groot deel van de gemeenten nog niet veel zelf uitvoert, overwegen wel steeds meer gemeenten om meer zelf te doen.

De belangrijkste argumenten van gemeenten om (een deel) *niet* op de private markt uit te besteden zijn:

- betere resultaten voor de doelgroep door niet uit te besteden;
- expertise/kennis van de doelgroep ontbreekt bij private re-integratiebedrijven;
- politieke keuze van de wethouder;
- experimenteren is gemakkelijk als je niet uitbesteedt;
- er was al een gemeentelijke infrastructuur om re-integratie uit te voeren.

Daarnaast vinden gemeenten dat zij beter dan re-integratiebedrijven contacten met werkgevers kunnen onderhouden om vacatures te verzamelen. Een ander belangrijk argument om de uitvoering van diagnoses in eigen beheer te nemen is dat je dan een goed beeld krijgt van de klant en vervolgens gericht kunt inkopen.

Argumenten voor uitbesteding

De belangrijkste argumenten om wél uit te besteden zijn:

- geen capaciteit om alles zelf te doen;
- re-integratiebedrijven hebben de kennis en de expertise;
- re-integratiebedrijven werken zakelijker;

- inkoop bij re-integratiebedrijven is flexibeler (je kunt er weer vanaf als het bestand krimpt of resultaten tegen vallen).

Opvallend is dat er dus zowel gemeenten zijn die menen dat de medewerkers van re-integratiebedrijven betere kennis en expertise over re-integratie hebben, als gemeenten die vinden dat zij zélf daar juist beter in zijn.

Ook als je kijkt naar doelgroepen is het beeld tegenstrijdig. Er zijn zowel gemeenten die fase 3/4-clënten in eigen beheer re-integreren, als gemeenten die dit uitbesteden op de markt.

Wat doen gemeenten zelf?

Activiteiten die gemeenten zelf uitvoeren zitten vaak aan de kop en de staart van een traject. Dus diagnose, maar ook bemiddeling en plaatsing.

Gemeenten gebruiken bijvoorbeeld hun Work First-aanpak om in 6 of 13 weken klanten naar werk te helpen. Als dat niet lukt, dan hebben ze wel na 6 tot 13 weken goed in beeld wat er aan schort. Daarna kunnen ze een gericht traject inkopen bij een re-integratiebedrijf.

Daarnaast voeren gemeenten de zogenaamde “werkgeversbenaderingen” zelf uit of in samenwerking met CWI. Gemeenten hebben al contacten met werkgevers via hun WTW/ID-organisaties of via andere gemeentelijke diensten.

Ook zijn werkgevers eerder bereid om met gemeenten samen te werken dan met re-integratiebedrijven. Gemeenten hebben hen simpelweg meer te bieden. Een gemeente kom je bijvoorbeeld tegen als je een contract wilt binnenhalen voor de bouw voor een pand of als je een vergunning nodig hebt.

Ook bij de aanbesteding WMO gebruiken sommige gemeenten deze kracht. Ze nemen als voorwaarde op dat de bidders een aantal bijstandsklanten een baan of stage moeten bieden. Gemeenten besteden nog steeds veel uit. Zeker specifieke trainingen of trajecten met sport en beweging besteden gemeenten uit, omdat hiervoor niet de expertise in huis is.

Verwachtingen

Gemeenten geven aan door het zelf te doen betere resultaten te bereiken dan bij het uitbesteden. Zeker bij de werkgeversbenaderingen zijn de resultaten volgens hen positief. Ook in de enquête onder gemeenten geeft een groot deel aan dat zelf doen vaker aan de verwachtingen voldoet dan uitbesteden. Zie tabel 2. Hier zit natuurlijk een subjectief element in, want men zal niet snel geneigd zijn een negatief oordeel over zichzelf te vellen.

Tabel 2: Voldoet al dan niet op de private markt uitbesteden in praktijk ook aan de verwachtingen?

	Zelf doen (n=91)	Uitbesteden (n=137)
Over het algemeen wel	60%	36%
Deels wel/deels niet	33%	45%
Eigenlijk onvoldoende	7%	19%

RWI-omnibusenquête 2007

Vervolg

De RWI laat de komende tijd door bureau SEOR onderzoeken welke resultaten er nu daadwerkelijk geboekt worden. En wat de succes-en faalfactoren zijn bij uitbesteden, zelf doen en samenwerken op de re-integratiemarkt.

In het najaar zal de RWI hierover een verkenning Re-integratiemarkt publiceren.